

'BARRUKO DESLOKALIZAZIOA': ITALIAN LANGILEAK GREBAN ASTEKO LANALDIA 84 ORDUKOA EZ, BAINA, 40KOA IZAN DADIN

12 x 7, aste eta jai atsedenik gabe, hau da, hamabi orduz zazpi egunetan eta urte osoan. European gertatzen ari da 2021ean eta ez bazterreko ofizioetan, eremu aberatsetako industrian baizik. Horra antropologo batek 'barruko deslokalizazioa' deitu fenomeno: Txinako prezioetan ekoizteko Txinako lan-baldintzetan lan egin baina... etxean bertan. Nagusiki etorkinek nozitzen dituztelako izango da gure titularretaraino iritsi ez izana.

PELLO ZUBIRIA KAMINO

Lan gatazken aktualitatea jorratzen duen *Labor Notes*-etik jakinarazi du Morganne Blais-McPhersonen urriaren 28an: "Oihalgintzako langile etorkinek 84 orduko lan-astearen kontrako borroka luzea irabazi dute Italian". Jankien industrian sona duen Praton gertatu da, Florentziatik hurbil. "Nekatuta lan egitez egunean hamabi orduz, astearen zazpi egunetan, oihalgintzako langileak daude Italian 8 x 5 eskubidea lortzeko geroz eta indartsuagoa den mugimenduaren muienean -zortzi orduko lanaldia aste bost egunetan-".

Urriaren 12an Prato Tekprint fabrikara itzuli ziren hiru langile pakistandar, urtarrilean 40 orduko lan astea lortzeko abiatutako greba irabazita. Sarreran ongi etorria egin zieten beste langile gehiagok eta Si Cobas sindikatuko kideak oihuka: "Mai piu schiavi!". Si Cobasek adierazi zuen espero zuela konpainiak laster berriro onartzea greban parte hartutako gainerako langileak.

Texprinteko gatazkek egun argira ekarri du Italiako industriaren barruan hainbat obrerok nozitzen dituzten lan baldintza harrigarriak (Europako estandarretarako) eta zein bortizki erantzuten dieten ugazabek bezala estatuak haien eskariei. Modaren alorrean *Made in Italy* ospetsua ekoizten duen industriaren gune gotorretakoa baita Prato, Italiako Toskanan.

Publikoan ukatu arren, aspalditik zen jakina Prato industriagunean eguneroko hamabi orduko lanaldietan ari zirela Txinatik, Asia Hegoaldetik eta Afrika Ekialdetik etorritakoak, sarritan kontraturik gabe. Texprint konpainiak bere burua honela aurkezten du webean: "Gure produktuak azken tendentzietara jarraituz egindako ikerketa zorrotzen emaitza dira. *Team* espezializatu bat daukagu une bakoitzeko modari adi". Irudi *fashion*-aren gerizpean, ordea, Texprintek esklabotzaren pareko baldintzetan enplegatzen zituen obreroak klase guztietako oihalak estanzazio digitalez koloreztatze makinak mugiarazteko.

Beharginetako askori aprendiz kontratua egin zioten, zergak bezala karga sozialak gutxitu eta langileak prekarriotzan atxikitzeke. Oihalgintzak Italia mailan daukan hitzarmenak obreroei bermatu arren opor eta jai egunen ordainketa, gaixotasunagatik atsedendaldia, lan istripuen kalte-ordainak eta beste, Telprintekoek horrelakorik ez zeukaten batere.

Hauetako batzuek Sindacato Intercategoriale Cobas (Si Cobas; *cobas* da *Comitati di base* laburtuta) sindikatu txiki bezain borrokalariarengana jo zuten. 2010ean fundatutako Si Cobas bereziki Italia iparraldean da ezaguna, logistika alorreko langile etorkinen eskubideez okupatzen da. Gogor fama dauka, era-

biltzen dituelako grebak, kale mozketak eta lantokien blokeatzeak. Horrelakoe-tan ugazabak saiatzen dira hesia saihesten, materialak sartu eta ateratzeko auto partikularrak erabiliz, lanak beste fabriketara eramanez, eta abar. Aldiz, langileek hesia eguneroko 24 orduetan irmo atxikitzeke laguntza behar dute inguruan, janaria dela, lotarako kanpalekua... eta ugazaben *matoiei* aurre egitea.

ESKLABO IKUSEZINAK

Matoiak aipatzea ez da ahoberokeria. Abuztuan konpainiak bidalitako gizonek makilak eta harriak hartuta eraso zieten piketeen zeudenei, eskuak garbitzen zituzten polizien aurrean, irudiak zabaldu ziren sare sozialetatik. Ez da soilik Texprinten gertatu, Prato bertan urriaren 11n Dreamland konpainiaren atarian protestan ari ziren langile etorkinak jipoitza joan ziren beisboleko makilak hartuta ugazabak eta hauek ekarritako morroiak. Lau obrero bidali zituzten ospitalera zaurituta. Mafiaren esku hartzea ere salatu zuten langileek.

Gertakizunaren irudietan nabarmena da erasotzaileetako batzuk jatorriz txinatarrak direla, eta badu azalpena. Italiaren oihal esportazioen %20 inguru ekoizten duen Prato hiri industrialean langileen %24 atzerritarrak dira eta hauen erdia baino gehiago txinatarrak, ofizialki 12.000 pertsona, baina zenbait

TEXPRINT

fabrikaren atarian grebari hilabete luzez eutsi dioten langile etorkinak. “Esklabo sekula gehiago ez. Bizitza ederragoa nahi dugu” dio banderolak. Argazkia: Produzioni dal Basso.

iturriren ustean 20.000tik gora. Txinatarrek Praton kudeatzen dituzten 3.000 tailerrak dira *Made in Italy* saltzen duten konpainien azpi-kontratak, Europan indartsua izan arren gutxi aipatzen den ‘barruko deslokalizazio’ deituaren adibide garbiak.

Délocalisation sur place –hitzez hitz “deslokalizazioa lekuan bertan”– Emmanuel Terray antropologoak asmatu zuen 1999an deskribatzeko globalizazio neoliberalaren osagai funtsezko hau. Bertako deslokalizazioak azaltzen du metropoli kapitalistan bertan paperik gabeko langile atzerritarrak enplegatuz kopiatzen ditugula Hirugarren Munduan obreroek nozitzen dituzten lan baldintza berdinak –soldata izugarri motzak,

babesak ezabatzea, sindikatzeke esku-biderik ez, mugarik gabeko lanaldiak, *beltzean* kobratzea, eta abar–.

“Ondorioz, –zioen Terrayk duela bi hamarkada eta geroztik gauzak ez dira zuzendu– beren jarduera deslokalizatzeke aukerarik ez duten enpresek legez kanpoko lana erabiltzen dute kanpora deslokalizatuko balute bezala, horra zer den *délocalisation sur place*. Hein batean barruko deslokalizazioak are abantaila handiagoak ematen dizkio ugazabari atzerrira deslokalizatzeak baino, zeren eta azken honekin badauzkazu batetik, epe arazoak (gehi kanpoan ekoiztutakoa hona ekartzearenak) eta bestetik, gastu gehiago, zenbait teknikari edo arduradun bidali behar dituzulako atzerrira”.

Paper guztiak eskuratu ezinik dabil-tzan etorkinek, beraz, zeregin funtsezkoa daukate hemen bertan, ustez lan merkatua araututa daukan Mendebalde abera-tsean kosteak apaltzeko garaian, eta oso nabarmena da bost sektoretan, Terrayren analisisian. Obra publikoen alorrean, administrazioen kontratuak lortzen dituzten konpainia handiek beren enplegua *garbi* edukitzen dute baina lan guztiak egin behar dituzten azpi-kontratek prezio merkeen gerran sartzeko etorkin ez arau-tuetara jo beharra daukate. Ostalaritza da lan *beltza*-ren epidemiak jotako bigarren sektorea, ostatu, hotel eta abarrak. Hiru-garren dator oihalgintza. Eta beste biak dira pertsonen zainketa eta nekazaritza, eskulan merkea eta asko behar dutenak. ●

ZINKUNEGI
OPTIKA

NINA MÛR
eyewear

Egurrezkoak
Eskuz landuak banan-banan
Jasangarriak
Arinak eta erresistenteak
Kalitate handiko eguzki-lenteak

Hernani 23, 20004 Donostia · 943 420 624 · zinkunegioptika.com